

En Büyük Bir Kuvvet: İhlâs

İhlâsın lügat mânâsı; kalbini sâff etmek. İçten, samimî, riyasız sevgi. İçten gelen sevgi ile doğruluk ve bağlılık. Sırf Allah emretmiş olduğu için ibadet etmek. Yapılan ibadet ve işlerde hiçbir karşılık ve menfaati, hakikî ve esas gaye etmeyerek yalnız ve yalnız Allah rızasını esas maksat ve gaye edinmek, insanlara riyakârlıktan, gösterişten uzak olmak.¹ Samimiyet, bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin sırf Allah rızası için yapmaktır.²

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin, “en büyük kuvvetimiz ihlâs” olduğundan³ ve Cenâb-ı Hakkın rızası ihlâs ile kazanıldığından “bizler imkân dairesinde bütün kuvvetimizle Lem’a-i İhlâsın düsturlarını ve hakikî ihlâsın sırrını mabeynimizde (aramızda) ve birbirimize karşı istimal etmek, vücut derecesine gelmiş. Sizler, ara sıra, İhlâs ve İktisat Lem’alarını ve bazen Hücumat-ı Sitte Risâlesini mabeyninizde beraber okumalısınız. İhlâs Risâlesinin düsturlarını her vakit göz önünde bulundurunuz”⁴ talimatını çok ciddî ve samimî bir şekilde nazara almak gerekmektedir.

İslâmiyet’te çok büyük bir esas olan ihlâsın her şeye yerleşmesi ve ruh olması lâzımdır. Yoksa ameller, ibadetler makbul olmaz. Çünkü “medar-ı necat ve halâs (kurtuluş vesilesi), yalnız ihlâstır. İhlâsı kazanmak çok mühimdir. Bir zerre ihlâslı amel, batmanlarla halis olmayana müreccahtır.”⁵

Bu itibarla, Nur’un bir mensubu olarak, “herkesten ziyade, bütün kuvvetimizle ihlâsı kazanmaya mecbur ve mükellefiz. Ve ihlâsın sırrını kendimizde yerleştirmek için gayet derecede muhtacız.”⁶ Çünkü “bu müthiş zamanda ve dehşetli düşmanlar mukabilinde ve şiddetli tazyikat karşısında ve savletli bid’alar, dalâletler içerisinde bizler gayet az ve zayıf ve fakir ve kuvvetsiz olduğumuz halde, gayet ağır ve büyük ve umumî ve kudsî bir vazife-i imaniye ve hizmet-i Kur’âniye omuzumuza ihsan-ı İlahî tarafından konulmuş.”⁷ Bu yüzden, omuzumuza konulan bu kudsî vazifeyi ve hizmeti yapabilmek için imanda, ibadette, niyette, amelde, hizmette, muhabbette, kısaca, herşeyde ihlâsı esas almak ve o büyük kuvvete dayanmak gerekmektedir.

Meselâ, “niyette öyle bir hasiyet vardır ki, seyyiâtı hasenâta ve hasenâtı seyyiâta tahvil eder. Demek, niyet bir ruhtur. O ruhun ruhu da ihlâstır. Öyleyse necat ve halâs ancak ihlâstadır.”⁸

Niyette olduğu gibi, ibadetin de makbuliyeti ihlâsa bağlıdır. Çünkü “ibadetin ruhu, ihlâstır. İhlâs ise, yapılan ibadetin yalnız emredildiği için yapılmasıdır. Eğer başka bir hikmet ve bir fayda ibadete illet gösterilse, o ibadet batıldır.”⁹

İbadet ancak ihlâs ile ibadet olduğu gibi, imanın da ihlâslı bir iman olması gereklidir. “Yoksa ihlâsı olmayan iman, imandan addedilmeyeceği” bilinmelidir.¹⁰

Az bir zamanda çok sevab kazanmak ve sözün tesirli olması için de, yine ihlâs kuvvetine dayanmak gerekiyor; “tâ ki ağızdan çıkan mübarek kelimelerin havadaki efratları, ihlâs ile hayatlınsın, canlınsın, hadsiz zîşuurun kulaklarına gidip

onları nurlandırısın.” 11

İnsan için en mühim âlî maksat olan Cenâb-ı Hakk'ın rızası da ihlâs ile kazanılır. Çok taraftar toplamakla veya çok başarılar elde etmekle kazanılmaz. Evet, ihlâs ve rıza-i ilâhî yolunda zerre, yıldız gibi olur. Vesilenin mahiyetine bakılmaz, neticesine bakılır. Madem neticesi rıza-i ilâhîdir ve mayası ihlâstır; o küçük değildir, büyüktür.12

Bir mü'min İslâmiyet dairesi içinde hangi meşrepte olursa olsun yine ihlâsı esas tutmak mecburiyetindedir. “Velâyet yollarının ve tarikat şubelerinin de en mühim esası, ihlâstır. Çünkü ihlâs ile hafî şirklerden halâs olur. İhlâsı kazanamayan, o yollarda gezemez” 13

Bu kudsî nur hizmetinde bulunanların da ihlâsı esas almaları şarttır. Çünkü “hâlis bir hadim olarak, hakikat-ı ihlâs ile her şeyin fevkinde hakaik-ı imaniyeyi on adama ders vermek, büyük bir kutbiyyetle binler adamı irşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum” 14 diyen Üstad Bediüzzaman Hazretleri; “Kuvvet haktır ve ihlâstır. Bazen bir adamın ihlâsı, yirmi adam kadar fayda verir. Çünkü yirmi seneden fazla kendi memleketimde ve İstanbul'da ettiğimiz hizmet-i ilmiye ve diniyeye mukabil, burada, sizinle yedi sekiz senede yüz derece fazla edildi, bu mânevî kuvvet, sizlerdeki ihlâstan geldiğine kat'iyen şüphem kalmadı.” 15

Amellerimizin salih ve ubudiyetimizin sahih ve duâlarımızın makbuliyetine vesile olan ihlâsı kazanmak için ise, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin sunduğu ölçüleri nazara alıp, uygulamaya koymamız gerekmektedir.

Birinci adım olarak; “ihlâsı kazandıran, harekâtındaki sebebi sırf bir emr-i ilâhî ve neticesi rıza-i ilâhî olduğunu düşünmeli ve vazife-i ilâhiyeye karışmamalıdır.” 16

İkinci adım ise; “kardeşlerimizin nefislerini nefsimize şerefte, makamda, teveccühte, hatta menfaat-i maddiye gibi nefsin hoşuna giden şeylerde tercih etmektir.” 17

Üçüncü adım olarak da; “Cadde-i Kübra-i Kur'âniye olan mesleğimizden ayrılmamak. Dinsizlik kuvvetine yardım etmemek ve Risâle-i Nur yoluyla Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın daire-i kudsiyesine girmektir.” 18

Dördüncü adım: “rabita-i mevttir. Yani, ölümünü düşünüp, dünyanın fani olduğunu mülâhaza edip, nefsin desiselerinden kurtulmaktır.” 19

Beşinci adım: “İman-ı tahkikinin kuvvetiyle marifet-i Sanii netice veren masnuattaki tefekkür-i imânâden gelen lemaat ile bir nevî huzur kazanıp, Halık-ı Rahim'in hazır, nazır olduğunu düşünüp, Ondan başkasının teveccühünü aramayı, huzurunda başkalarına bakmak, medet aramak o huzurun edebine muhalif olduğunu düşünmekle o riyadan kurtulup ihlâsı kazanır.” 20

Altıncı adım: “Kevser-i Kur'ânî'den süzülen tatlı, büyük bir havuzu kazanmak için, bir buz parçası nev'indeki şahsiyetini ve enaniyetini o havuz içine atıp eritmektir.” 21 Yedinci adım: “Risâle-i Nurları ve bu dersleri anlayarak ve kabul ederek okumaktır.” 22

Bütün bu adımları ihlâsı kazanmak ve muhafaza etmek adına, ömür yolunda atmak gereklidir.

Cenâb-ı Erhamürrahimin'den bütün Esmâ-i Hüsnâsını şefaathı yapıp niyaz ediyoruz ki, bizleri ihlâs-ı tamme muvaffak eylesin. Âmin.23

Dipnotlar: 1- Yeni Lügat 432, 2- Lem'alar 391, 3- Emirdağ Lâhikası 510, 4- Kastamonu Lâhikası 319, 5- Lem'alar 323, 6- age. 390, 7- age. 390, 8- Mesnevî-i Nuriye 113, 9- İsharatü'l-İ'caz 230, 10- age. 163 11- Lem'alar 377, 12- age. 383 13- Mektubat 762 14- Emirdağ Lâhikası 143, 15- Lem'alar 394, 16- age. 323, 17- age. 394, 18- age. 396, 19- age. 396, 20- age. 396, 21- age. 401, 22- age. 404, 23- age. 402